

OULUJOKI-

OPISTO

Hyväksytty 6.6.2018 (hyvinvointilautakunta § 98)

TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA

1 YLEISTÄ

Muhoksen Musiikkikoulu perustettiin 1986 ja se toimi Muhoksen kunnan ylläpitämänä. Vuonna 1997 Musiikkikoulu yhdistettiin Oulujoki-Opistoon, jossa se toimii omana yksikkönään. Oulujoki-Opistossa järjestetään musiikin taiteen yleisen ja laajan oppimäärän mukaista opetusta.

Varsinainen Musiikkikoulu (laaja oppimäärä) on tarkoitettu esikouluikäisistä aikuisoppilaisiin. Opetusta toteutetaan kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaan, joka laaditaan Opetushallituksen antamien perusteiden pohjalta ja tarkistetaan vuosittain.

2 TOIMINTA-AJATUS

Oulujoki-Opisto tarjoaa laadukasta opetusta musiikin eri alueilla. Sivistävän ja elämyksellisen opetuksen tavoitteena on oppilaiden taiteellinen ja henkinen kasvaminen.

3 MUSIIKKIKASVATUKSEN PÄÄPIIRTEET

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Oppilasta rohkaistaan opinnoissa luovaan ajatteluun, uusien ratkaisujen etsimiseen sekä esteettiseen kokemukseen. Opetus tukee terveen itsetunnon, myönteisen minäkuvan ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Opetuksella tuetaan tavoitteellista musiikin harrastusta ja oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opintojen jälkeen oppilaalla on valmiuksia hakeutua musiikkialan ammatillisiin koulutuksiin tai jatkaa musiikin harrastamista.

3.1 Keskeiset arvot

Oppilas

Opetuksella edistetään oppilaan oman persoonallisuuden kasvua, musiikillisia perustaitoja ja luovuutta. Oppilaan huoltajien kanssa tehdään avointa ja rakentavaa yhteistyötä.

Työyhteisö

Opisto on uudistuksille avoin ja yhdessä kehittyvä työyhteisö, jossa oppilaiden, opettajien sekä koko kunnan tarpeet ja resurssit huomioidaan ja jossa on kannustava työskentelyilmapiiri.

Ulkoinen kuva ja toiminta

Toiminta-alueen musiikkielämään vaikutetaan tuottamalla elämyksellisiä musiikkitapahtumia ja harjoittamalla taiteellista yhteistyötä muiden yhteisöjen ja kuntien kanssa.

3.2 Yleistavoitteet

- Opintokokonaisuuksien tavoitteena on oman kokonaisvaltaisen musiikkisuhteen luominen ja kehittäminen, mahdollistaen oppilasta löytämään musiikilliset vahvuudet ja ilmaisukeinot.
- Tuotetaan hyvää mieltä iloisella ja luovalla musiikin tekemisellä sekä innostetaan ja annetaan oppilaalle mahdollisuus edetä yksilöllisesti.
- Luodaan pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle ja annetaan valmiudet musiikin jatko-opintoihin.
- Saavutetaan perustavoitteet soitossa ja laulussa sekä musiikin yleisissä aineissa.
- Kasvatetaan oppilasta musiikilliseen yhteistyöhön ja esiintymisiin toisten kanssa.

4 MUSIIKIN PERUSOPINNOT

Musiikin perusopintojen tarkoituksena on oppilaan musiikillisten taitojen pitkäjänteinen kehittäminen. Lähtökohtana on oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Perusopinnot tarjoavat tilaisuuksia monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja kehittävät oppilaan luovaa ajattelua.

4.1 Keskeiset sisällöt

Musiikin perusopintojen tavoitteena on kehittää instrumentin hallintaa erilaisin harjoituksin ja yleensä tukea oppilaan persoonallisuuden, luovuuden, ilmaisukyvyn ja musikaalisuuden kehittymistä. Opintoissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Opetuksessa tutustutaan myös eri musiikkilajien ohjelmistoihin ja annetaan valmiuksia sujuvaan nuotinlukutaitoon, yhteismusisointiin sekä esiintymisiin.

4.2 Opintojen laajuus

Musiikin laaja oppimäärä jaetaan perusopintoihin sekä syventäviin opintoihin, joiden laskennallinen laajuus on yhteensä 1300 tuntia. Perusopintojen 800 tunnin kokonaisuus jaetaan kolmeen eri opintokokonaisuuteen: Perustaso 1, Perustaso 2 ja Perustaso 3, jotka sisältävä erilaisia pienempiä oheisopintoja. Oppilas on valmis siirtymään opintoissaan eteenpäin saavutettuaan opintokokonaisuuden tarjoamat mahdollisuudet ja tavoitteet. Oppilaan saavutettua musiikin perusopintojen tarjoamat tavoitteet, voi hän halutessaan jatkaa opintoja syventäviin opintoihin. Syventävien opintojen laskennallinen laajuus on 500 tuntia.

Perustasot sisältävät viisi opintokokonaisuutta, joka vuosi tarjottavat Instrumenttiopinnot sekä neljä vuosittain vaihtuvaa oheisopintokokonaisuutta. Oppilas voi suorittaa vapaasti

oheisopintokokonaisuudet valitsemassaan järjestyksessä, huomioiden oppilaitoksen lukuvuoden tarjonnan sekä opintojen mahdollisesti sisältävät aloitusiät.

4.3 Opintokokonaisuudet ja niiden tavoitteet

Instrumenttitaidot (Oppimaan oppiminen ja harjoittelu)

Laskennallinen laajuus 270 tuntia.

Tavoitteena on

- ohjata oppilasta kehittämään ja hallitsemaan instrumenttitaitoja ja ilmaisemaan itseään niiden avulla
- ohjata säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin
- ohjata oppilasta oikeisiin soitto- ja laulutapoihin ja löytämään hyvinvointia edistävät työskentelytavat
- kannustaa oppilasta eri musiikkityylien sekä musiikin merkitsemistapojen hahmottamiseen ja ymmärtämiseen
- tutustuttaa oppilas erilaisiin esiintymistilanteisiin

Musiikin perusteet (Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen)

Laskennallinen laajuus 130 tuntia (30+40+60).

Tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan musiikkia ja tunnistamaan musiikin ominaispiirteitä ja rakenteiden hahmottamista
- kehittää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa

Musiikkitieto (Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen)

Laskennallinen laajuus 30 tuntia.

Tavoitteena on

- tutustua musiikin historiaan, eri instrumentteihin sekä eri maiden musiikkikulttuureihin
- ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkiteknologiaan työvälineenä

Säveltäminen ja improvisointi (Ilmaiseminen)

Laskennallinen laajuus 30 tuntia.

Tavoitteena on

- ohjata oppilasta tuottamaan omaa musiikkia luovasti improvisointi- ja sävellystaitoja rakentaen ja hyödyntäen
- kannustaa oppilasta kuuntelemaan ja ilmaisemaan itseään yksilönä sekä ryhmän jäsenenä
- tutustua oman instrumentin lisäksi muihin soittimiin, omaan ääneen ja äänimaailmoihin
- ohjata oppilasta hyödyntämään eri taidealoja musiikin tuottamisen lähteenä

Esittäminen ja yhteismusisointi (Ilmaiseminen)

Laskennallinen laajuus 30 tuntia.

Tavoitteena on

- oppia musiikin vuorovaikutustaitoja yhdessä soittaen
- ohjata oppilasta kuuntelemaan solistin ja säestäjän tai ryhmän yhteistyötä
- harjoitella esiintymistä eri kokoonpanoissa ja tilaisuuksissa

4.4 Oppilaaksi ottaminen

Musiikkikoulussa voivat opiskella oppilaat, jotka on hyväksytty opiskelemaan pääsykoetuloksen perusteella tai ovat suorittaneet taiteenperusopetuksen yleisen oppimäärän opintoja ja näin saaneet edellytykset opiskeluun taiteenperusopetuksen laajan opetussuunnitelman mukaan.

Pääsykoe järjestetään keväisin erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Opiskelu-aika on perusopinnoissa yhdeksän vuotta ja syventävissä kolme vuotta.

5 SYVENTÄVÄT OPINNOT

Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 500 tuntia.

Oppilaitos tarjoaa oppilaalle musiikin perusopintoja syventäviä opintokokonaisuuksia oppilaan motivaatiota tukevan suuntautumisen mukaan (kts. perusopintojen

opintokokonaisuudet 4.3). Oppilaitos tarjoaa resurssien mukaisia opintokokonaisuuksia ja tarvittaessa ohjaa oppilaan muihin oppilaitoksiin suorittamaan haluamiansa opintoja. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa oppilaitoksen opetustarjonnan pohjalta. Oppilaitos tarjoaa myös muiden taiteenalojen välistä yhteistyötä.

6 TYÖTAVAT

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämistä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään mm. hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

Oppilaalle laaditaan tarvittaessa henkilökohtainen opetussuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Yksilöllistäminen voi olla esim. opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen voidaan tehdä niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan.

7 ARVIOINTI

7.1 Arvioinnin tehtävät

Oppimisen arviointi on prosessi, jossa luotettavalla tavalla pyritään antamaan palautetta oppilaan saavuttamista musiikin tiedoista ja taidoista. Arvioinnin tulee olla totuudenmukaista, tasapuolista, rakentavaa ja kannustavaa. Saavutettujen tulosten ohella arvioinnissa kiinnitetään huomiota oppilaan ikään, yksilöllisiin edellytyksiin ja aktiivisuuden opiskelussa sekä kannustetaan oppilasta itsearviointiin. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen kartuttamiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Arviointia suoritetaan mm. tunneilla, oppilaskonserteissa ja muissa esiintymisissä sekä tasosuorituksin.

7.2 Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteet

- Oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- Säveltäminen ja improvisointi
- Esittäminen ja ilmaiseminen

Perus- ja syventävien opintojen oppimisen arviointi painottuu jatkuvaan palautteen antamiseen edistämällä asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja syventämistä. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölle asettamat tavoitteet.

7.3 Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tavoitteiden toteutuminen arvioidaan tasosuorituksin instrumenttikohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti, huomioiden oppilaan koko kehityskaaren. Tekninen osio sisältää asteikkoja ja harjoituksia (etydejä) ja ohjelmisto-osuus sisältää tasosuorituksen mukaisia esityskappaleita. Tasosuorituksiin kuuluvia kappaleita voidaan esittää myös esim. oppilaskonserttien yhteydessä, jolloin tekninen osio ja prima vista voidaan suorittaa erikseen sovittavana ajankohtana musiikinopettajille. Arvioinnissa tulee olla puheenjohtajan lisäksi oppilaan opettaja ja 1-2 muuta opettajaa.

Oppilaalle annetaan suorituksista kirjallinen ja suullinen palaute. Arvioinneissa käytetään arviointilomaketta, jossa on eriteltyä mm. tekniset ja taiteelliset osiot sanallisen arvion pohjalta.

Arvioinnissa käytettävät arvosanat

- oppilas on suorittanut tasosuorituksen osoittaen erityistä osaamista ja musiikillista lahjakkuutta
- oppilas on suorittanut tasosuorituksen osoittaen hyvää osaamista ja musiikillista lahjakkuutta
- oppilaan musiikillinen ja tekninen osaaminen ei ole sillä tasolla, että tasosuoritus katsottaisiin hyväksytyksi

8 TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot (kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus)
- kirjallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivä- määrä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin

kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman

- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot (kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus)
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman

- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

9 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Tasa-arvolain tarkoituksena on paitsi estää sukupuoleen perustuva syrjintä, myös edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa vähemmistösukupuolen asemaa ja estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää.

Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Oulujoki-Opistossa sitoudumme tasavertaisuuden edistämiseen. Toimimme Muhoksen kunnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien mukaisesti.

10 OPETUSSUUNNITELMAN SOVELTAMINEN

Opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2018.

Oulujoki-Opisto arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin [Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 7 § (muutettu lailla 1301/2013)]. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään osana tätä tehtävää.

Opetussuunnitelman työryhmässä opetussuunnitelmaa ovat laatineet lv 2017-2018 Oulujoki-Opiston rehtori ja päätoimiset musiikinopettajat. Opetussuunnitelman laatinut työryhmä on osaltaan hyväksynyt opetussuunnitelman yksimielisesti 18.5.2018